

Звіт за результатами дослідження оцінки потреб з питань працевлаштування для проекту ELIS Одеса, грудень 2023

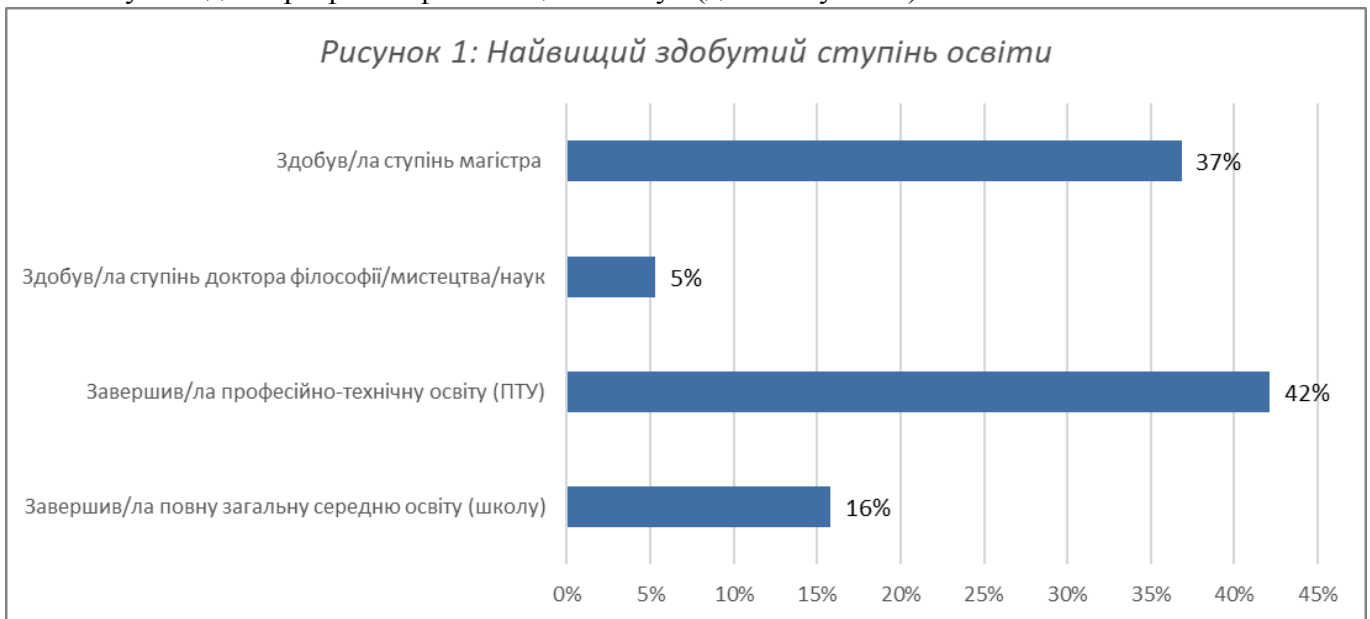
Дослідження проводилось у грудні 2023 року в Одеській області. В інтерв'юванні взяли участь 38 респондентів. До вибірки увійшли представники 7 громад Одеської області. В Одеській громаді було опитано - 9 осіб, у Таїровській - 9 осіб, в Южненській - 9 осіб, у Чорноморській - 4 особи, у Фонтанській - 3 особи, в Аванградській - 2 особи та в Овідіопольській - 2 особи. Розподіл вибірки склався згідно з кількістю наявних контактів, що містить база даних “Карітас України”.

Мета дослідження: З'ясувати ключові перешкоди з питань працевлаштування у жителів Одеської області.

Вибіркова сукупність опитаних респондентів включає наступний розподіл:

1. Всього опитано 38 жителів Одеської області.
2. Серед респондентів: 84% (32 особи) - це жінки, а 16% (6 осіб) - це чоловіки.
3. Вікові категорії респондентів: 18-35 років - 13% (5 осіб), 36-59 років - 76% (29 осіб) та 60+ років - 11% (4 особи).
4. Середня кількість членів домогосподарства (включно з респондентом) становить 3 особи.
5. 42% (16 осіб) завершили професійно-технічну освіту; 37% (14 осіб) здобули ступінь магістра; 16% (6 осіб) завершили повну загальну середню освіту; 5% (2 особи) здобули ступінь доктора філософії/мистецтва/наук (див. Рисунок 1).

Рисунок 1: Найвищий здобутий ступінь освіти

6. До вибірки дослідження потрапили респонденти, які належать до наступних категорій вразливостей. Одна особа могла відносити себе до кількох категорій вразливостей.
 - Голова домогосподарства (очолює жінка) - 55% (21 особа).
 - Важкохворий/а АБО маю інвалідність - 58% (22 особи).
 - Вагітна/на грудному вигодовуванні - 3% (1 особа).
 - Багатодітний/а - 5% (2 особи).
 - ВПО - 100% (38 осіб).
 - Особа передпенсійного віку 50+ років - 26% (10 осіб).
 - Безробітний/а - 66% (25 осіб).
 - У вибірку дослідження не потрапили представники молоді до 25 років без досвіду роботи.

Зміст дослідження:

[Ключові результати дослідження](#)

[Ситуація з працевлаштуванням в Одеській області](#)

[Аналіз ситуації: працевлаштовані в Одеській області](#)

[Аналіз ситуації: безробітні в Одеській області](#)

[Бар'єри, які перешкоджають працевлаштуватися](#)

[Джерела та розмір доходу у безробітних](#)

[Обізнаність та участь в державних програмах підтримки](#)

[Очікувана допомога від “Карітас України”](#)

[Готовність працювати в умовах проекту](#)

[Попередній досвід роботи](#)

[Висновки](#)

[ДОДАТОК 1: Аналітика для дослідження потреб ELIS Одеса - розподіл по громадах.](#)

Ключові результати дослідження

Більшість респондентів є безробітними (26 особи) та менша частка опитаних змогли знайти повну або часткову зайнятість (12 осіб).

В середньому в жителів Одеської області пошуки роботи зайняли від одного місяця до року часу.

Найвищий показник задоволеності знайденою роботою у Фонтанській громаді та “скоріше задоволені” у Южненській громаді. Найнижчий рівень задоволеності місцем праці в Одеській області та “скоріше незадоволені” в Таїровській і Чорноморській. Найпоширеніша причина незадоволеності роботою полягає в низькій оплаті праці.

При пошуку роботи респонденти найгостріше відчували такі бар'єри, як невідповідний рівень заробітної плати, невідповідні фізичним можливостям умови роботи. Проте значна частка респондентів, яким вдалося працевлаштуватися стверджують, що як таких бар'єрів не було.

На питання “Якою мірою ваш дохід покриває ваші базові потреби? (оренда житла/харчування/проїзд/тощо)” більшість респондентів обрали варіанти відповіді “меншою мірою покриває” та “зовсім не покриває”.

Серед тих, хто відповіли, що наразі не мають роботи, лише половина бажає працевлаштуватись. Найбільше бажання знайти роботу висловили жителі Таїровської області. Найнижча мотивація в опитаних у Южненській громаді.

Найбільш вагомими перешкодами під час пошуку роботи наступні: “умови роботи не відповідають моїм фізичним можливостям”; “не знаю, де шукати роботу”; “маю проблеми з офіційним оформленням на роботу”; “не маю з ким залишити неповнолітніх дітей”; “опікуюся інвалідом/важкохворим і не маю з ким його залишити”.

Ті, хто обрали варіант відповіді “Інше”, зазначили, що: “Роботодавці звільняють без пояснення причин. Поводять себе, як “мошейники”. Можливо, через мій вік (64 роки)”; “В громаді взагалі мало вакансій”; “Роботодавці вимагають місцеву прописку”; “Хотілось би повернутись додому”.

Соціальні виплати та пенсія є основним джерелом доходу в безробітних респондентів Одеської області.

Середній місячний дохід усіх членів родини/ДГ (з якими проживає респондент) становить - 10 331 грн. Суми відповідей коливалися від 2 000 грн до 23 000 грн. Оскільки середня кількість членів домогосподарства, з якими проживає респондент складається з 3-ох осіб, то можна припустити, що на 1 члена родини/ДГ припадає сума в розмірі близько 3 500 грн на місяць.

Найвищий показник обізнаності щодо державних програм підтримки у жителів Таїровської громади, також серед опитаних в Южненській громаді та в Одеській області знають про допомогу з питань працевлаштування.

Серед тих, хто знає про державні програми підтримки, участь в них беруть рівно половина респондентів. А більшість тих, хто відповіли, що не знають про державні програми підтримки при працевлаштуванні, хотіли б дізнатися про них більше.

Від “Карітасу України” учасники дослідження найбільше очікують допомогу з пошуком роботи/працевлаштуванням та консультаційні послуги.

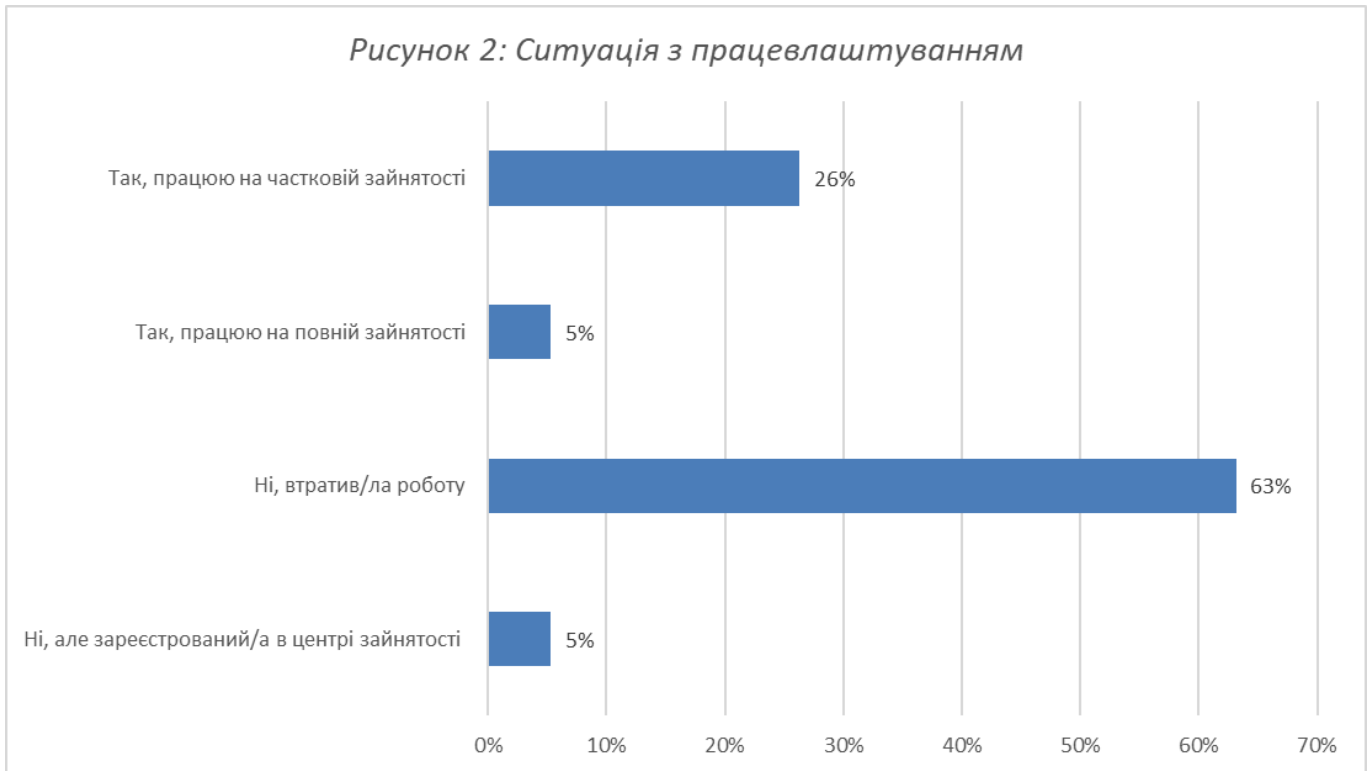
Лише 1 особа в Южненській громаді серед усіх опитаних готова працювати за умови отримання мінімальної заробітної плати. Проте більшість опитаних, які бажають знайти роботу відповіли, що готові працювати в соціальних/комунальних службах.

Бажаний розмір доходу, який міг би задовольнити респондентів станом на зараз – це в середньому близько 17 000 грн на місяць. Відповіді коливалися від 7 000 грн до 35 000 грн.

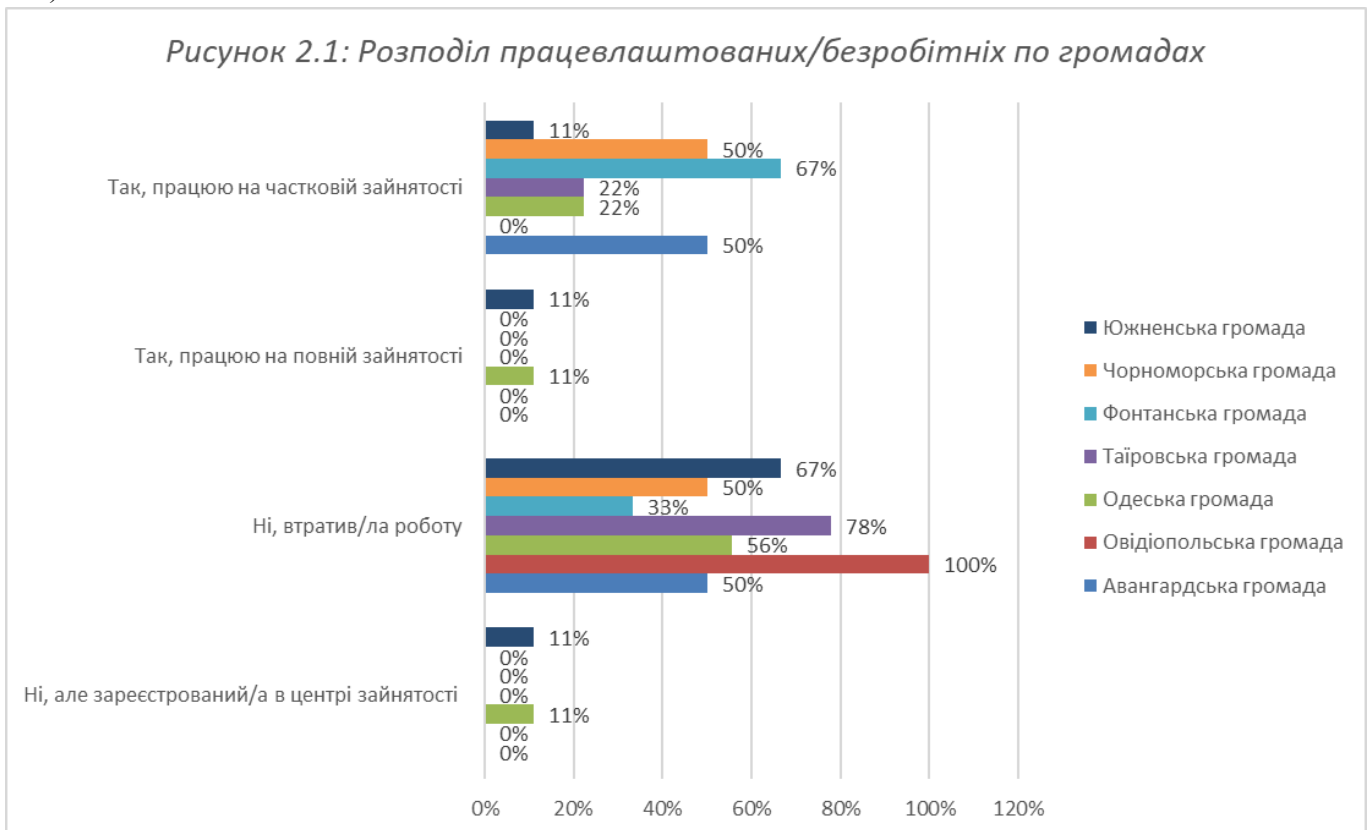
Учасники дослідження до повномасштабного вторгнення працювали здебільшого на державній службі, у сфері послуг, на виробництві та на будівництві. Більшість опитаних працювали на посаді фахівця-спеціаліста та звичайного робітника.

1. Ситуація з працевлаштуванням в Одеській області

26% (10 осіб) опитаних працюють на частковій зайнятості та 5% (2 особи) респондентів працюють на повній зайнятості. Більшість - 63% (24 особи) відповіли, що втратили роботу та всього 5% (2 особи) не працюють, проте є зареєстрованими у центрі зайнятості (див. Рисунок 2).

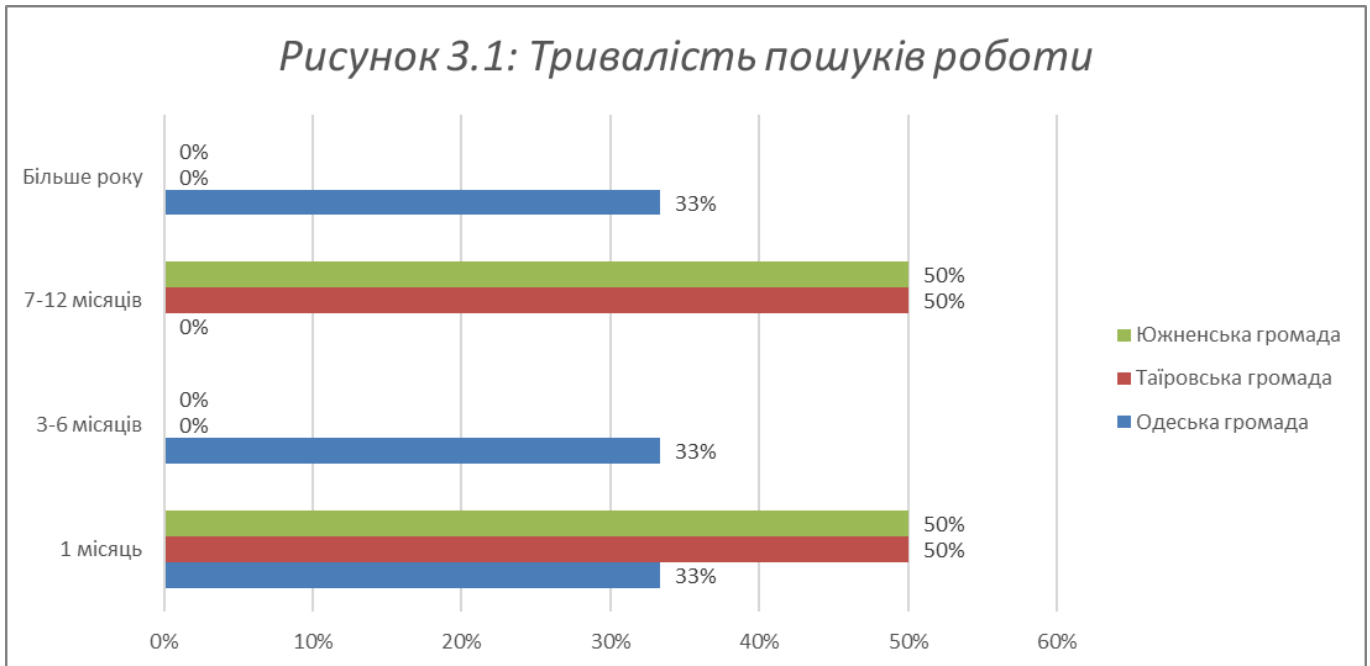
Найбільше працевлаштованих на частковій зайнятості у Фонтанській - 67% (2 особи) та Чорноморській громадах - 50% (2 особи). В Овідіопольській громаді всі 100% (3 особи), Таїровській 78% (7 осіб) та Южненській 67% (6 осіб) опитаних втратили роботу (див. Рисунок 2.1.)

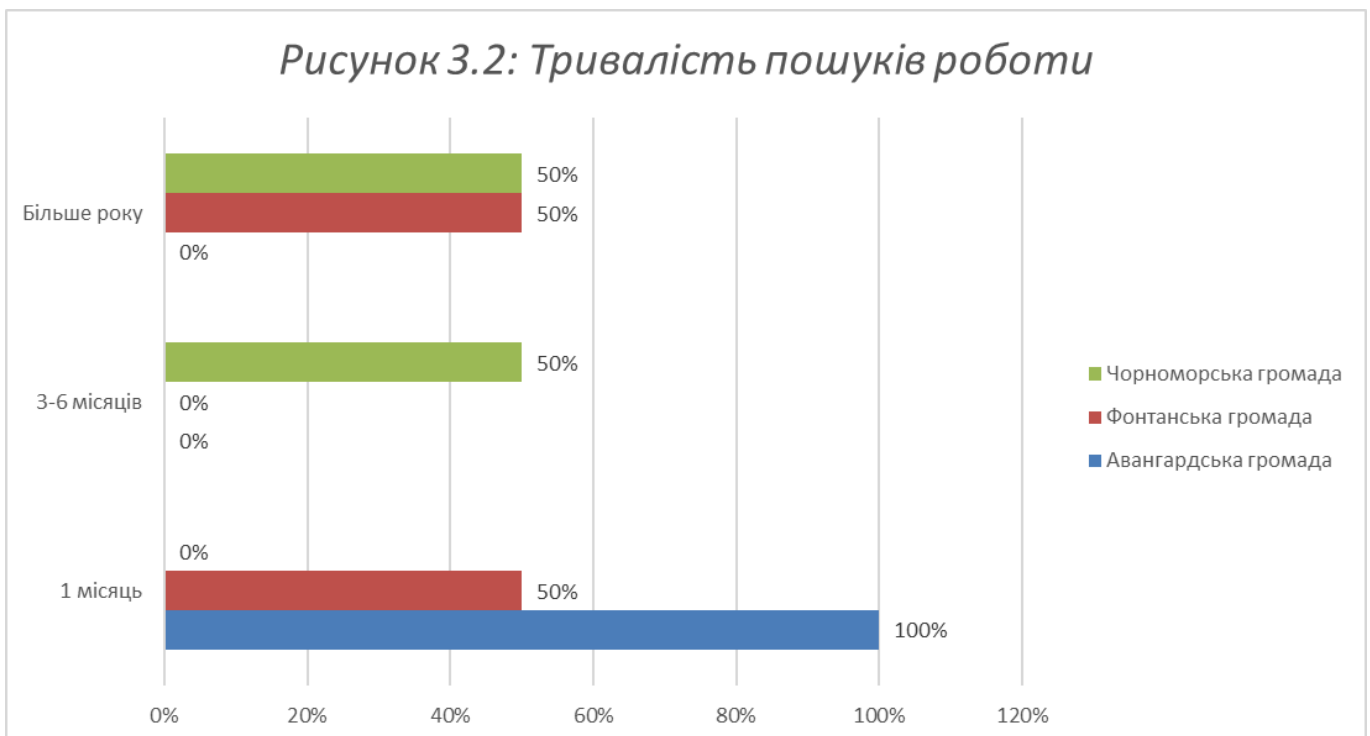
2. Аналіз ситуації: працевлаштовані в Одеській області

*У цьому розділі враховані відповіді тих респондентів, які знайшли роботу.

В середньому у жителів Южненської і Таїровської громади пошуки роботи зайняли 1 місяць у 50% (1 особа) опитаних в кожній громаді або 7-12 місяців у 50% (1 особа) опитаних у кожній громаді (див. Рисунок 3.1).

В Авангардській громаді - 100% (1 особа) та у Фонтанській громаді - 50% (1 особа) шукали роботу 1 місяць. Більше року роботу шукали 50% (1 особа) з Чорноморської та 50% (1 особа) з Фонтанської громад.

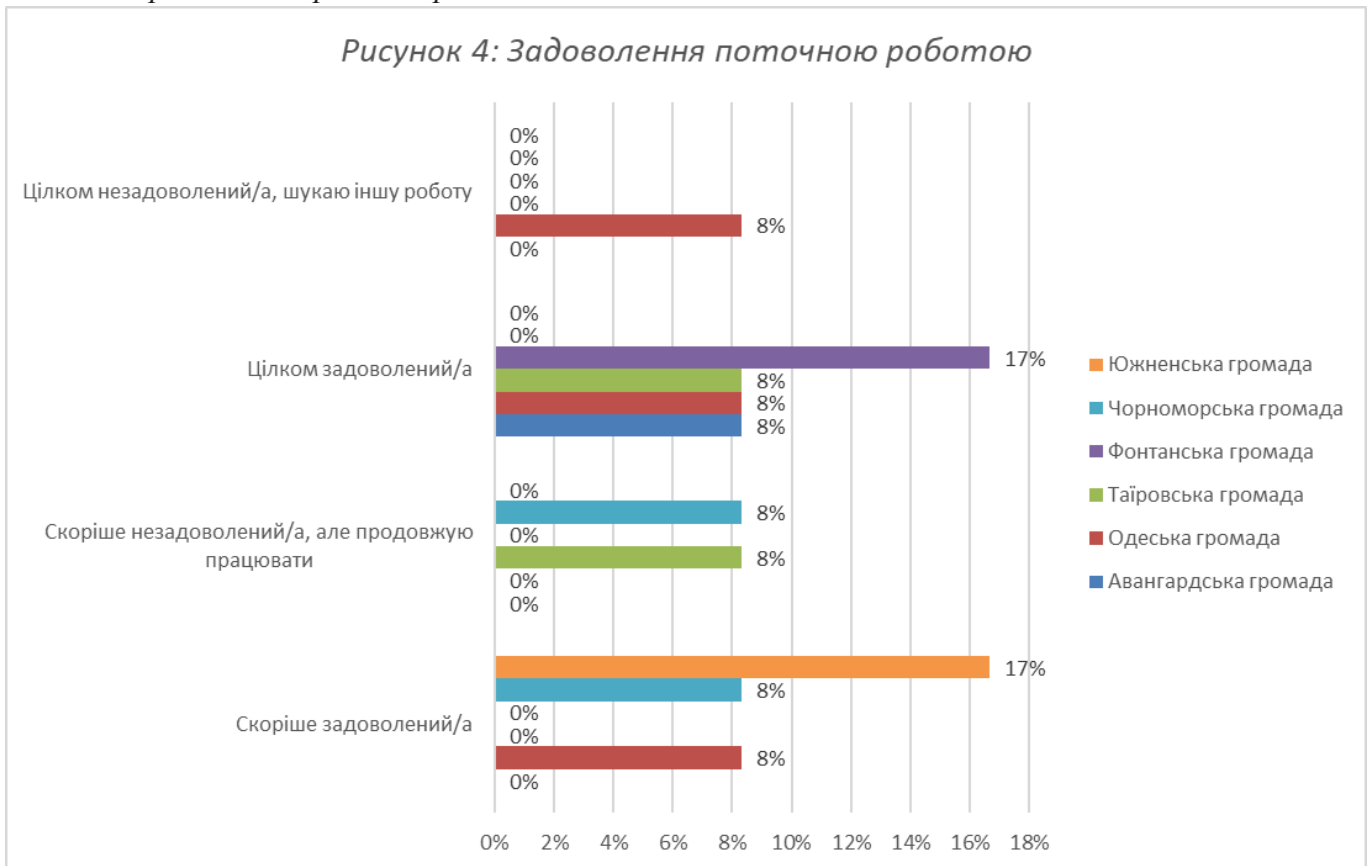
Найвищий показник задоволеності актуальною роботою - 17% (2 особи) у Фонтанській громаді та "скоріше задоволені" - 17% (2 особи) у Южненській громаді. Найнижчий показник задоволеності місцем праці в Одеській області - 8% (1 особа) та "скоріше незадоволені" в Таїровській - 8% (1 особа) та Чорноморській громадах 8% (1 особа) (див. Рисунок 4).

Серед коментарів щодо причин незадоволеності роботою, респонденти тричі зазначили, що така ситуація пов'язана з низьким рівнем доходу:

- "Через низьку зарплату"

- “Працюю з учнями на дому, але цих грошей не вистачає”
- “Через низький рівень заробітної плати”

Рисунок 4: Задоволення поточною роботою

2.1 Бар'єри, які перешкоджали працевлаштуватися (при пошуці роботи)

*У цьому розділі враховані відповіді тих респондентів, які знайшли роботу.

У ході дослідження було зафіксовано бар'єри, які відчували працевлаштовані люди, під час пошуку роботи (див. Таблиця 1):

- Рівень заробітної плати не відповідав моїм потребам - 13% (5 осіб).
- Інше - 13% (5 осіб).
- Умови роботи не відповідають моїм фізичним можливостям - 5% (2 особи).
- Опікуюся інвалідом/важкохворим і не мав з ким його залишити - 5% (2 особи).
- Не мав відповідного досвіду, який потребує робота - 3% (1 особа).
- Не мав з ким залишити неповнолітніх дітей - 3% (1 особа).
- Важкий психічний стан (через стрес, обстріли, тугу за домом) - 3% (1 особа).

*респонденти могли обрати декілька варіантів відповіді.

Ті, хто обрали варіант відповіді “Інше”, зазначили:

- “Не було бар'єрів”
- “Не було бар'єрів”
- “Бар'єр через вік (48 років)”
- “Не було бар'єрів. Працювала в ОМС, тут так само влаштувалася”

Не підтвердили значимості припущення щодо ймовірних бар'єрів при пошуці роботи (див. Таблиця 1):

- Не міг знайти роботу з частковою зайнятістю
- Відчував мовний/культурний бар'єр
- Висока місцева конкуренція
- Мав проблеми з офіційним оформленням на роботу

- Не мав відповідної освіти, яку потребує робота
- Страх процесу мобілізації
- Роботодавці відмовляються приймати на роботу ВПО (через ризик частої зміни місця проживання)

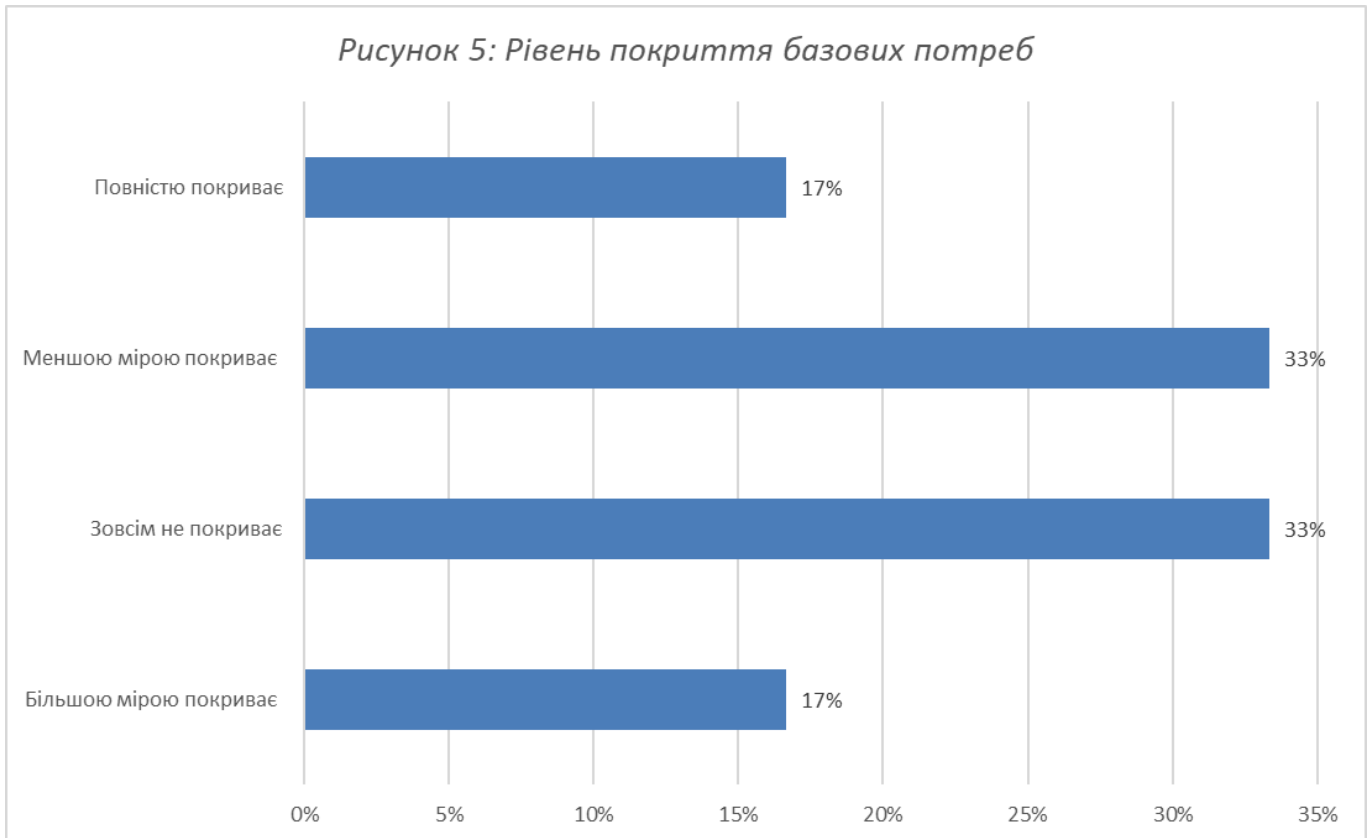
Таблиця 1: Бар'єри, які відчули під час пошуку роботи

9.1.1 З якими бар'єрами ви зіткнулися при пошуках роботи?	Одеська громада	Фонтанська громада	Таїровська громада	Южненська громада	Чорноморська громада	Авангардська громада	Овідіопольська громада	Загалом
Не міг знайти роботу з частковою зайнятістю	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Рівень заробітної плати не відповідав моїм потребам	11%	33%	0%	11%	50%	0%	0%	13%
Умови роботи не відповідали моїм фізичним можливостям	11%	0%	0%	11%	0%	0%	0%	5%
Відчував мовний/культурний бар'єр	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Висока місцева конкуренція	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Мав проблеми з офіційним оформленням на роботу	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Не мав відповідного досвіду, який потребує робота	11%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	3%

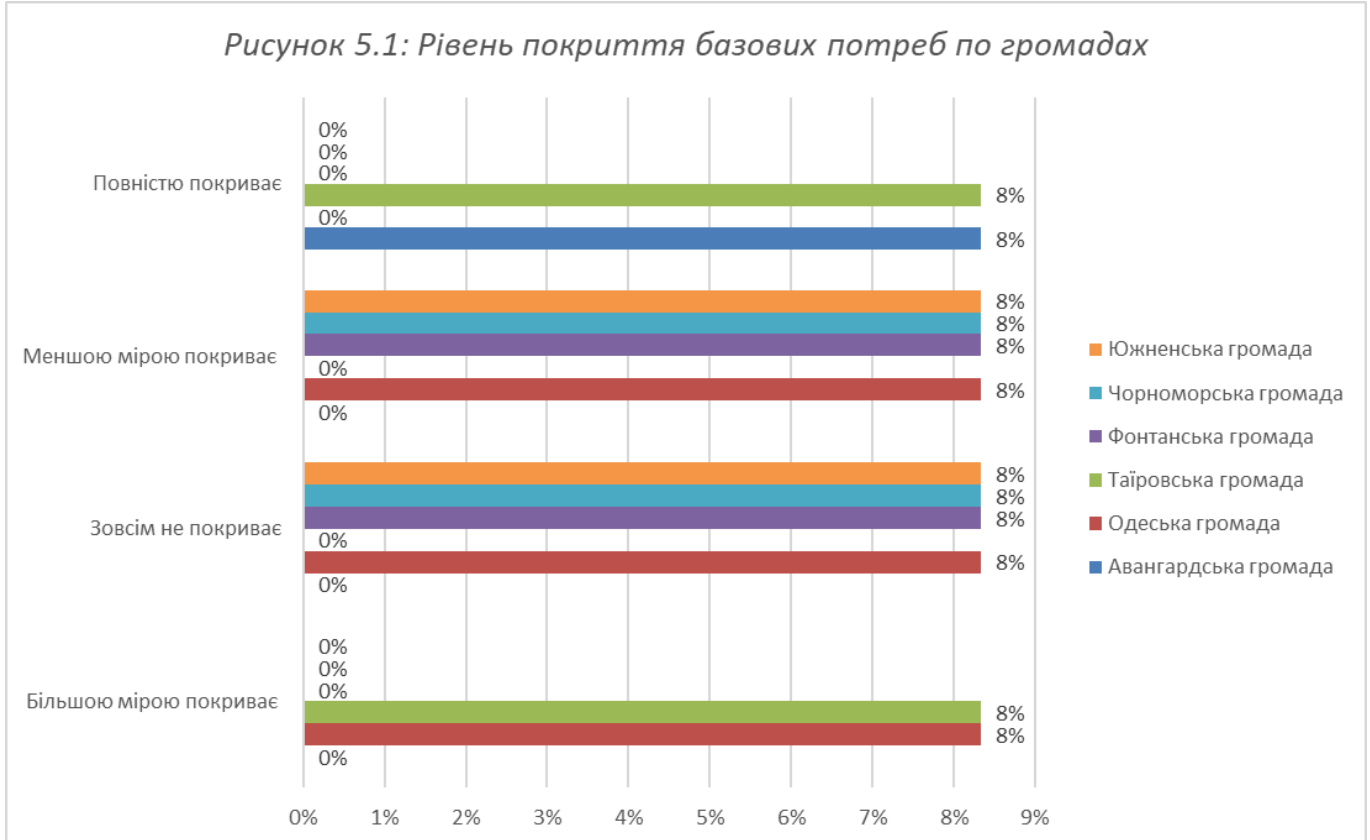
Не мав відповідної освіти, яку потребує робота	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Не мав з ким залишити неповнолітніх дітей	11%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	3%
Опікуюся інвалідом/важкохворим і не мав з ким його залишити	11%	0%	0%	0%	25%	0%	0%	5%
Страх процесу мобілізації	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Важкий психічний стан (через стрес, обстріли, тугу за домом)	0%	0%	0%	11%	0%	0%	0%	3%
Роботодавці відмовляються приймати на роботу ВПО (через ризик частої зміни місця проживання)	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Інше	0%	33%	22%	0%	25%	50%	0%	13%

(Див. більше у додатку: Аналітика для дослідження потреб ELIS Одеса , Таблиця 1)

На питання “Якою мірою ваш дохід покриває ваші базові потреби? (оренда житла/харчування/проїзд/тощо)” більшість респондентів обрали варіанти відповіді “Меншою мірою покриває” - 33% (4 особи) та “Зовсім не покриває” - 33% (4 особи) (див. Рисунок 5).

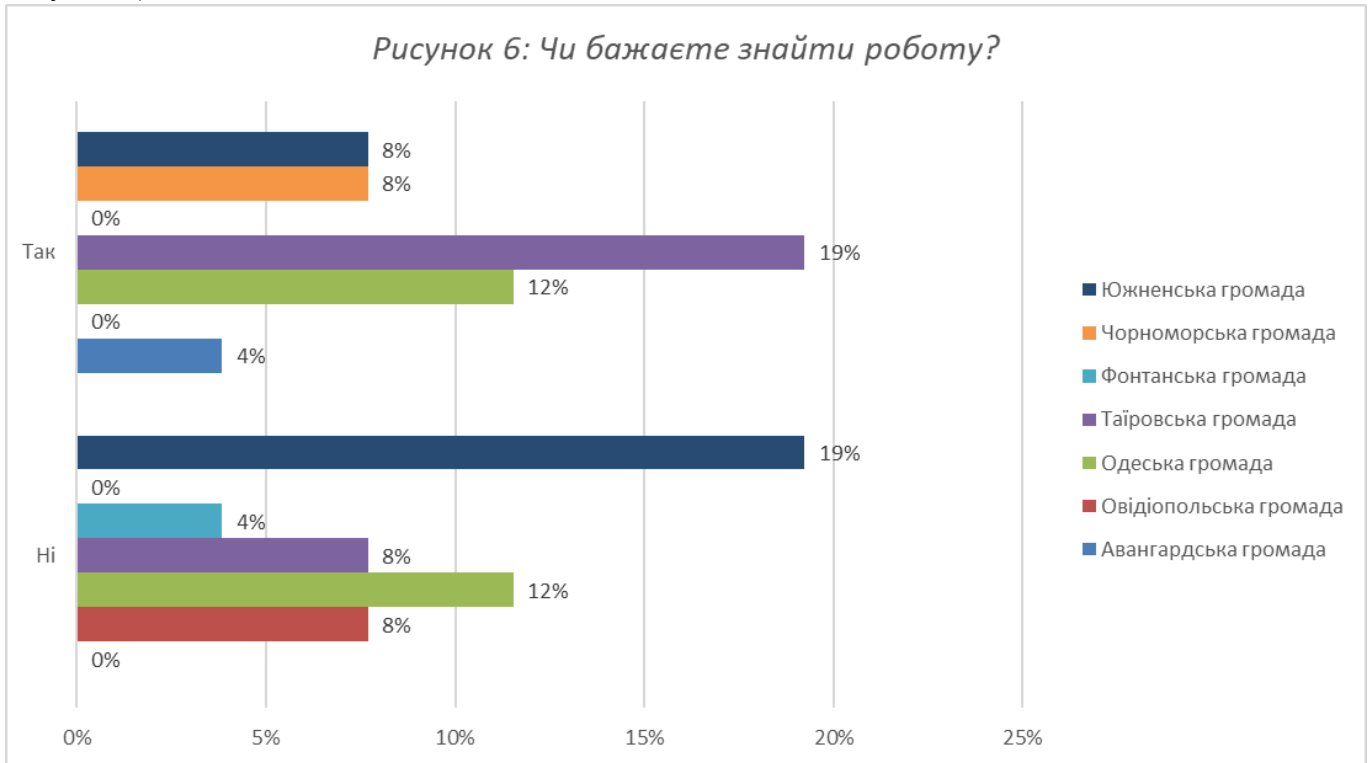
Нижче наведено розподіл відповідей щодо рівня покриття базових потреб по громадах, в яких було здійснене опитування. У відсотковому співвідношенні однакова кількість - 8% (1 особа) серед опитаних в кожній громаді обрали один із запропонованих варіантів (див. Рисунок 5.1).

3. Аналіз ситуації: безробітні в Одеській області

*У цьому розділі враховані відповіді тих респондентів, які втратили роботу.

Серед тих, хто відповіли, що наразі не мають роботи 68% (26 осіб) бажають працевлаштуватись лише 50% (13 осіб) опитаних. Найбільше бажання знайти роботу висловили жителі Таїровської області - 19% (5 осіб). Найнижча мотивація в опитаних у Южненській громаді - 19% (5 осіб) (див. Рисунок 6).

Найбільш популярні причини небажання шукати роботу наступні (див. Таблиця 2):

- Я не маю фізичної можливості працювати - 26% (10 осіб).
- Я не маю достатньо вільного часу, аби працювати - 11% (4 особи).
- Я отримую пенсію/соціальні виплати - 11% (4 особи).

*респонденти могли обрати декілька варіантів відповіді.

Таблиця 2: Причини небажання шукати роботу

9.2.1 Якщо не бажаєте, то чому?	Одеська громада	Фонтанська громада	Таїровська громада	Южненська громада	Чорноморська громада	Авангардська громада	Овідіопольська громада	Загалом
Мене влаштовує допомога, яку виплачують організації/держава	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Я отримую пенсію/соціальні виплати	0%	0%	11%	22%	0%	0%	50%	11%
Мені допомагають	22%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	5%

родичі/знайоми								
Маю інші джерела доходу, які мене задовольняють	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Я не маю фізичної можливості працювати	33%	33%	11%	33%	0%	0%	100%	26%
Я не маю достатньо вільного часу, аби працювати	11%	33%	0%	22%	0%	0%	0%	11%

(Див. більше у додатку: Аналітика для дослідження потреб ELIS Одеса , Таблиця 2)

3.1 Бар'єри, які перешкоджають працевлаштуватися (зараз)

*У цьому розділі враховані відповіді тих респондентів, які втратили роботу.

Опісля з'ясування статусу працевлаштування жителів Одеської області, наступним кроком дослідження було виокремлення бар'єрів, які перешкоджають почати працювати респондентам, які відповіли, що не мають роботи.

Значущими виявилися наступні фактори (див. Таблиця 3):

- Умови роботи не відповідають моїм фізичним можливостям - 13% (5 осіб).
- Інше - 13% (5 осіб).
- Не знаю, де шукати роботу - 5% (2 особи).
- Маю проблеми з офіційним оформленням на роботу - 5% (2 особи).
- Не маю з ким залишити неповнолітніх дітей - 5% (2 особи).
- Опікуюся інвалідом/важкохворим і не маю з ким його залишити - 5% (2 особи).
- Страх процесу мобілізації - 3% (1 особа).
- Роботодавці відмовляються приймати на роботу ВПО (через ризик частої зміни місця проживання - 3% (1 особа).

*респонденти могли обрати декілька варіантів відповіді.

Ті, хто обрали варіант відповіді "Інше", зазначили:

- "Збираюся працювати за ФОПом, надавати юридичні консультації"
- "Роботодавці звільняють без пояснення причин. Поводять себе, як "мошейники"
- Можливо, через мій вік (64 роки)"
- "В громаді взагалі мало вакансій"
- "Роботодавці вимагають місцеву прописку"
- "Хотілось би повернутись додому"

Не підтвердили значимості припущення щодо ймовірних бар'єрів працевлаштування (див. Таблиця 3):

- Не можу знайти роботу з частковою зайнятістю

Не маю відповідної освіти, яку потребує робота	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Не маю з ким залишити неповнолітніх дітей	0%	0%	22%	0%	0%	0%	0%	5%
Опікуюся інвалідом/важкохворим і не маю з ким його залишити	0%	0%	11%	11%	0%	0%	0%	5%
Страх процесу мобілізації	0%	0%	11%	0%	0%	0%	0%	3%
Важкий психічний стан (через стрес, обстріли, тугу за домом)	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Роботодавці відмовляються приймати на роботу ВПО (через ризик частої зміни місця проживання)	0%	0%	0%	0%	25%	0%	0%	3%
Інше	22%	0%	0%	22%	25%	0%	0%	13%

(Див. більше у додатку: Аналітика для дослідження потреб ELIS Одеса , Таблиця 3)

3.2 Джерела та розмір доходу у безробітних

*У цьому розділі враховані відповіді тих респондентів, які втратили роботу.

У респондентів, які втратили роботу, було запитано, з яких джерел вони отримують дохід станом на зараз. Кожен міг обрати кілька варіантів відповідей.

- 58% (22 особи) стверджують, що соціальні виплати є джерелом їхнього доходу.
- 26% (10 осіб) відповіли, що отримують гроші, завдяки пенсійним виплатам.
- 24% (9 особам) фінансову підтримку надають родичі та знайомі.

Соціальні виплати та пенсія - є найбільшим джерелом доходу для респондентів з Овідіопольської громади, адже так відповіли 100% (2 особи) та 50% (1 особа) учасників дослідження. Схожа ситуація була зафіксована в Одеській та Южненській громадах, про що свідчить 67% (6 осіб) відповідей на питання (див. Таблиця 4).

Таблиця 4: Джерела доходу

11. Станом на зараз, з яких джерел ви отримуєте дохід?	Одеська громада	Фонтанська громада	Таїровська громада	Южненська громада	Чорноморська громада	Авангардська громада	Овідіопольська громада	Загалом
Заробітна плата	0%	0%	11%	0%	0%	0%	0%	3%
Підприємницька діяльність	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Пасивний дохід	0%	33%	0%	0%	0%	0%	0%	3%
Соціальні виплати	67%	0%	56%	67%	50%	50%	100%	58%
Пенсія	33%	33%	11%	22%	50%	0%	50%	26%
Допомога родичів/знайомих	22%	0%	22%	44%	25%	0%	0%	24%
Інше	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%

(Див. більше у додатку: Аналітика для дослідження потреб ELIS Одеса , Таблиця 4)

Згідно з даними, які було зібрано в ході дослідження: середній місячний дохід усіх членів родини/ДГ (з якими проживає респондент) становить - 10 331 грн. Суми відповідей коливалися від 2 000 грн до 23 000 грн.

Варто зазначити, що середня кількість членів домогосподарства, з якими проживає респондент складається з 3-ох осіб. Отже, щомісячно на 1 члена родини/ДГ припадає сума в розмірі близько 3 500 грн.

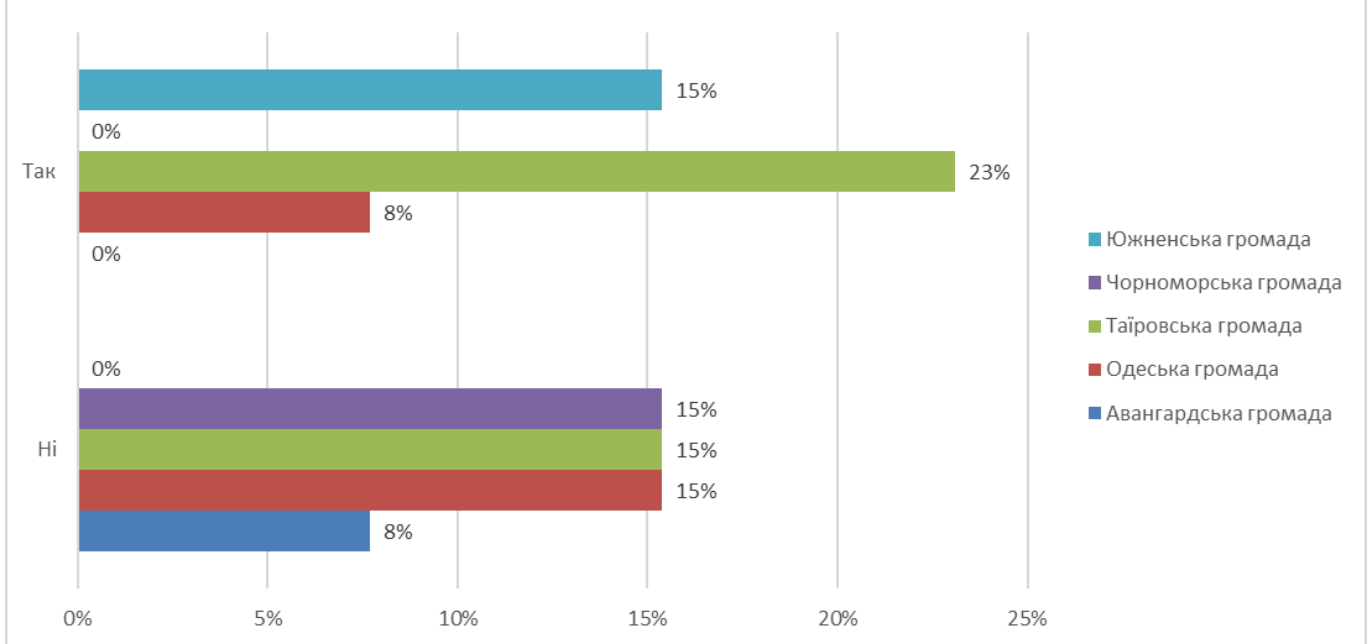
3.3 Обізнаність та участь в державних програмах підтримки

*У цьому розділі враховані відповіді тих респондентів, які втратили роботу, але бажають її знайти.

На наступне питання: “Чи знаєте ви про державні програми підтримки при працевлаштуванні?” відповідали респонденти, які відповіли, що станом на зараз не мають роботи, але хочуть її знайти. Найвищий показник обізнаності щодо державних програм підтримки у жителів Таїровської громади - 23% (3 особи). Також 15% (2 особи) серед опитаних в Южненській громаді та 8% (1 особа) в Одеській області знають про допомогу з питань працевлаштування. Про можливість отримати підтримку від держави в Одеській, Чорноморській, Таїровській громадах - не знають 15% (2 особи) та всього 8% (1 особа) в Авангардській громаді (див. Рисунок 7).

Жителі Овідіопольської та Фонтанської громад не відповіли на це запитання, оскільки відповіли, що не бажають знайти роботу (див. Рисунок 6).

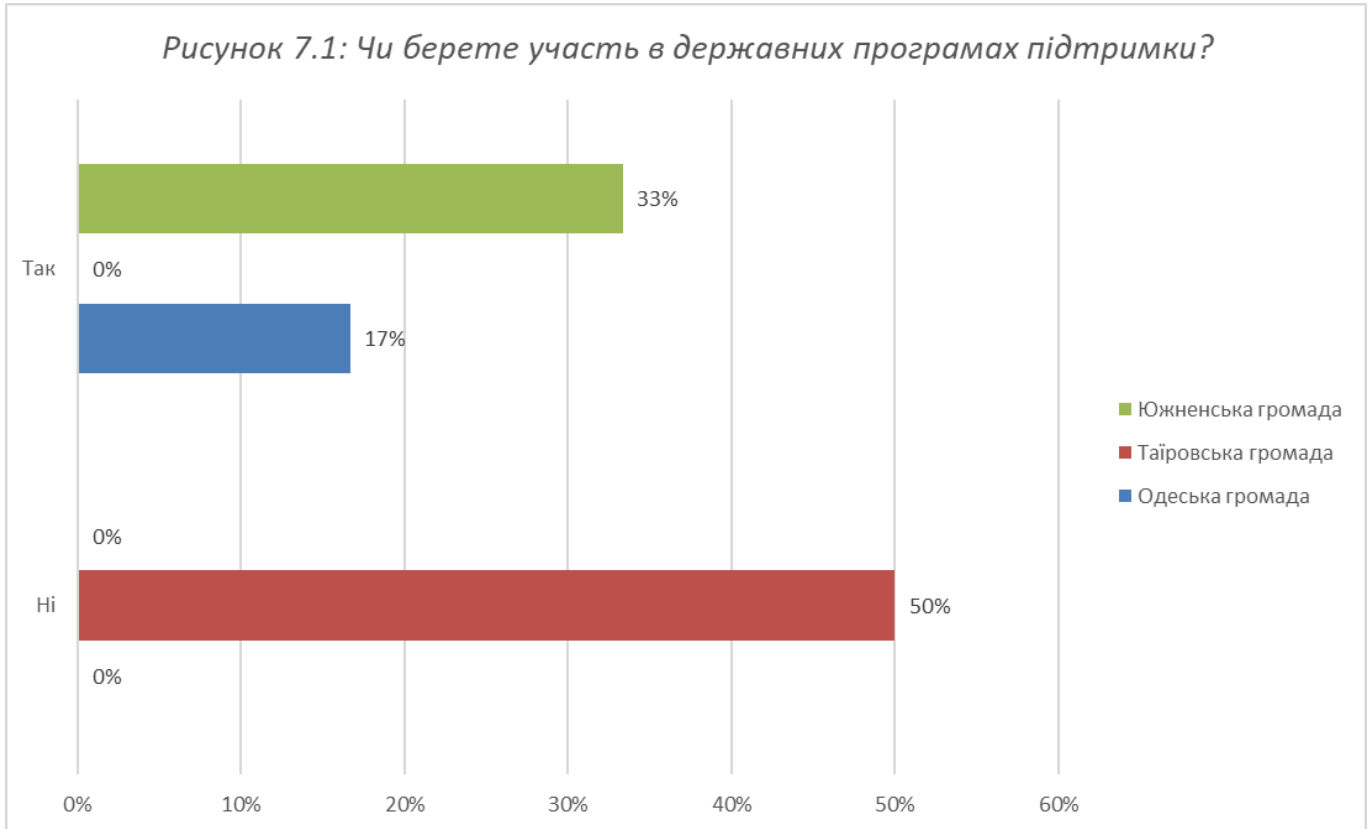
Рисунок 7: Чи знаєте про державні програми підтримки:

Серед тих, хто знає про державні програми підтримки (46% - 6 осіб), участь в них беруть рівно половина респондентів: 33% (2 особи) опитаних в Южненській та 17% (1 особа) в Одеській громадах. Серед 50% (3 особи) респондентів Таїровської громади, які знають про програми підтримки при працевлаштуванні, але не беруть в них участь були зафіксовані наступні перешкоди:

- “У нас в громаді такі програми не діють”
- “Я знаю про соціальну няню, але я не допущу її до дитини”
- “Нема на кого залишити дітей та хворих батьків”

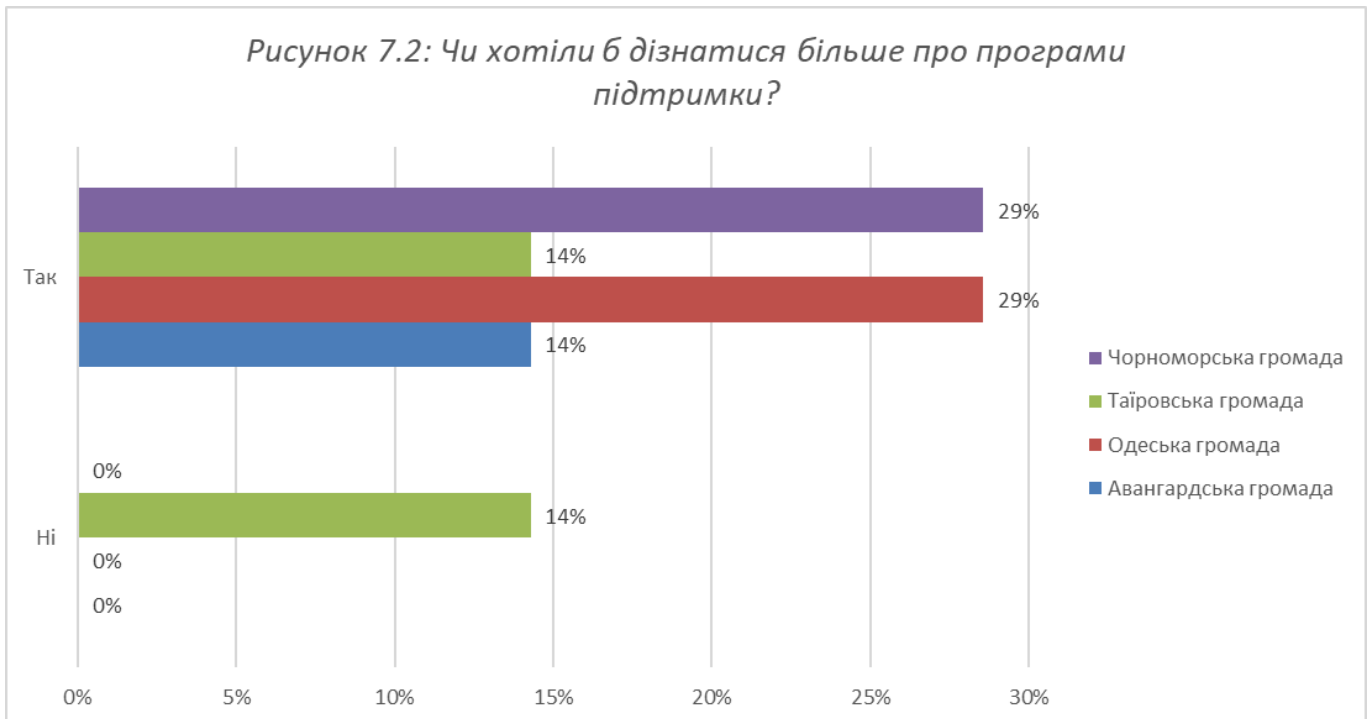
(див. Рисунок 7.1)

Серед тих, хто відповіли, що не знають про державні програми підтримки при працевлаштуванні (53% - 7 осіб), більшість відповіла, що хотіли б дізнатися про них більше:

- 29% (2 особи) з Одеської та Чорноморської громад.
- 14% (1 особа) з Таїровської та Авангардської громад.

(див. Рисунок 7.2)

4. Очікувана допомога від “Карітас України”

*У цьому розділі враховані відповіді тих респондентів, які втратили роботу, але бажають її знайти.

Від “Карітасу України” учасники дослідження найбільше очікують допомогу з пошуком роботи/працевлаштуванням - 13% (5 осіб) та консультаційні послуги - 13% (5 осіб). Навчання є актуальним для 8% (3 осіб) опитаних. В отриманні бізнес-гранту зацікавлена 3% (1 особа). Тимчасовий заробіток на суспільно-корисних роботах буде доцільним для 3% (1 особи) опитаних в Одеській області (див. Таблиця 5).

Варіант відповіді “Інше” обрали 16% (6 осіб) та уточнили вибір наступними коментарями:

- “Не потребую допомогу від Карітасу у працевлаштуванні. Хотіла би отримати грошову допомогу, бо я знімаю квартиру в Одесі і маю інсулінозалежність”
- “Мені потрібно спочатку вилікуватись та знайти житло в Одесі”
- “Хочу бути психологом саме в Таїровській громаді”
- “Не знаю, бо все одно не маю з ким залишити дитину та батьків”
- “Я не знаю, яку я можу отримати роботу, у мене інвалідність, можу працювати тільки з дому”
- “Не потребую”

Таблиця 5: Очікувана допомога від “Карітас України”

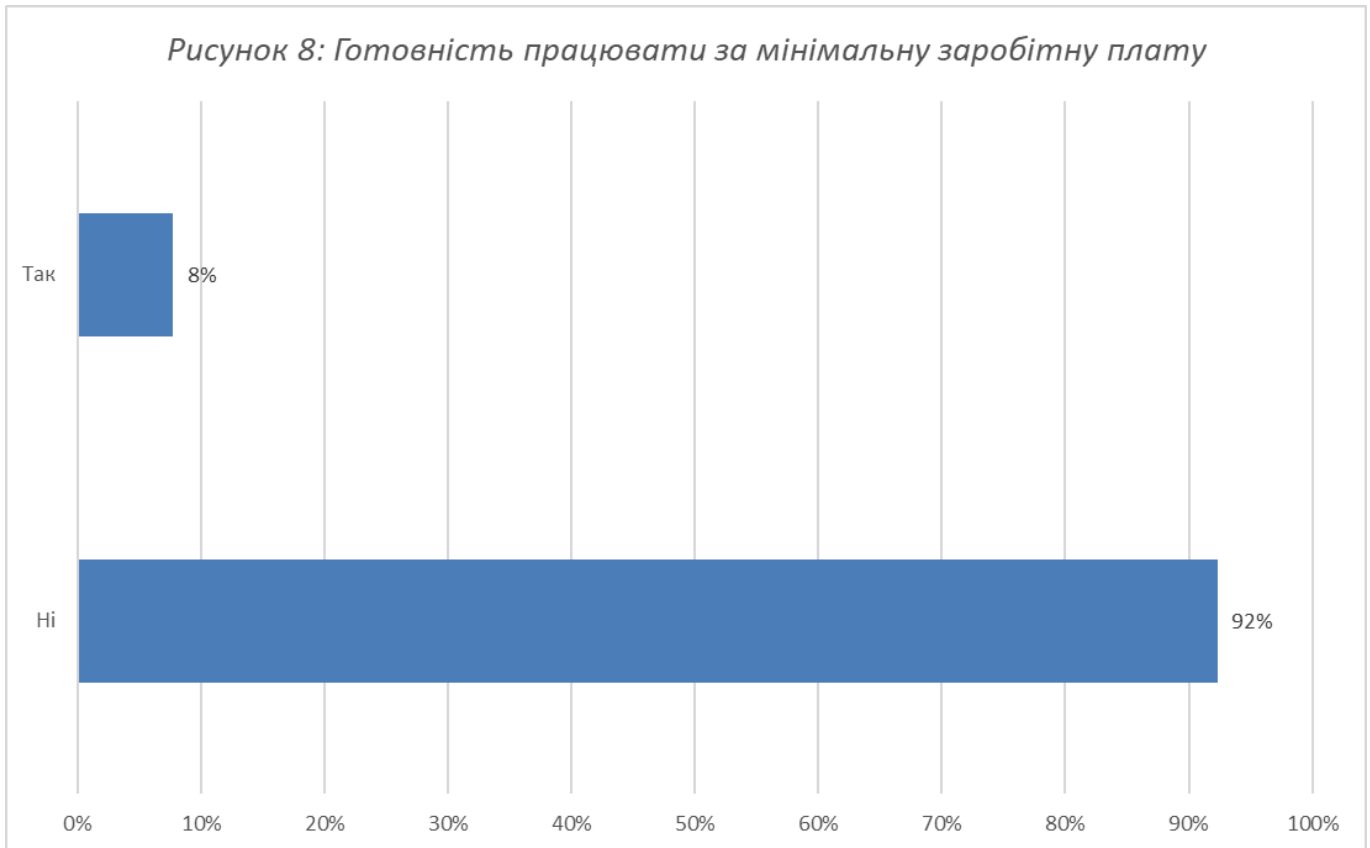
13. Яку допомогу з питань працевлаштування ви потребуєте від «Карітас України»?	Одеська громада	Фонтанська громада	Таїровська громада	Южненська громада	Чорноморська громада	Авангардська громада	Овідіопольська громада	Загалом
Навчання	11%	0%	11%	0%	25%	0%	0%	8%
Допомогу з пошуком роботи/працевлаштуванням	11%	0%	11%	11%	25%	50%	0%	13%
Консультаційні послуги	11%	0%	11%	11%	50%	0%	0%	13%
Тимчасовий заробіток на суспільно-корисних роботах	0%	0%	0%	11%	0%	0%	0%	3%
Бізнес-грант	0%	0%	0%	0%	25%	0%	0%	3%
Інше	11%	0%	33%	11%	25%	0%	0%	16%

(Див. більше у додатку: Аналітика для дослідження потреб ELIS Одеса , Таблиця 5)

4.1 Готовність працювати в умовах проекту

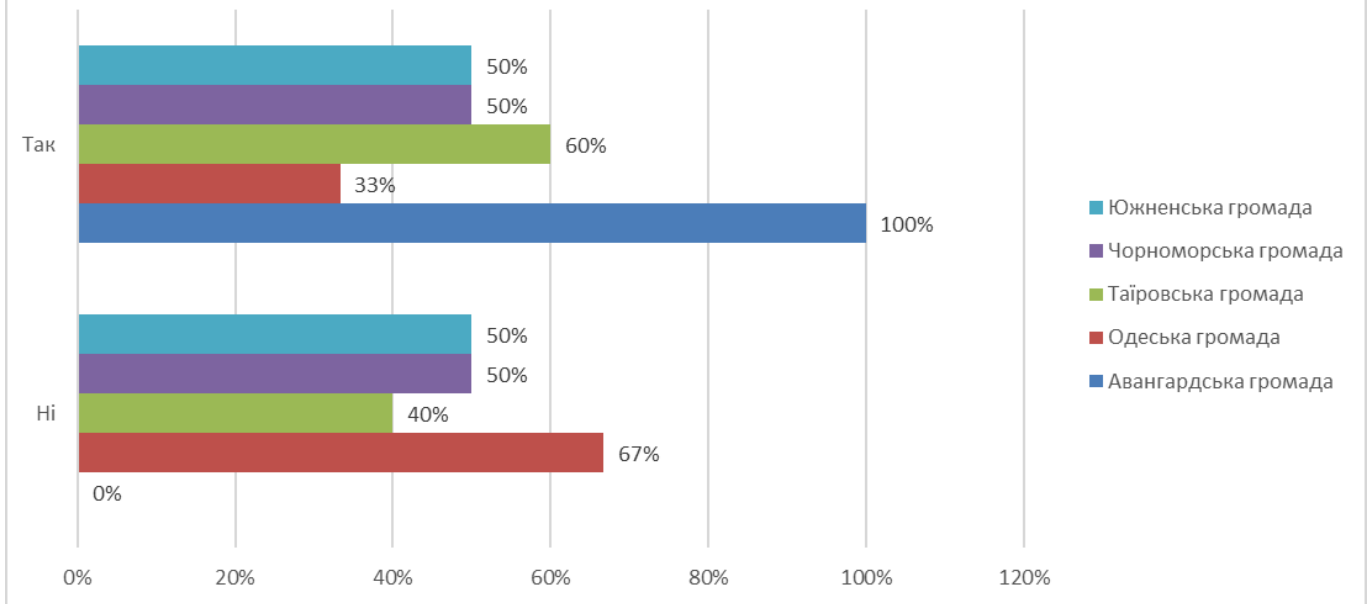
**У цьому розділі враховані відповіді тих респондентів, які втратили роботу, але бажають її знайти.*

Лише 8% (1 особа) в Южненській громаді серед усіх опитаних готова працювати за умови отримання мінімальної заробітної плати. Решта 92% (12 осіб) респондентів ствердно відповіли, що не будуть працювати при такому рівні заробітку (див. Рисунок 8).

100% (3 особи) респондентів з Авангардської, 60% (1 особа) з Таїровської, 50% (1 особа) з Чорноморської, 50% (1 особа) з Южненської та 33% (1 особа) з Южненської громад відповіли, що готові працювати в соціальних/комунальних службах (див. Рисунок 9).

Рисунок 9: Чи готові працювати у соціальних/комунальних
службах?

Опитані також мали змогу висловити свої побажання, щодо бажаного розміру доходу, яким міг би їх задовольнити станом на зараз: середня сума становить близько 17 000 грн на місяць. Відповіді коливалися від 7 000 грн до 35 000 грн.

Зворотній зв'язок від респондентів в Одеській області щодо допомоги при працевлаштуванні:

- “Інформуйте людей про існуючі державні програми.” (Одеська громада)
- “Допоможіть працевлаштуватися людям по їх спеціальності. У мене - торгівля. Але шукайте таких роботодавців, які б не поводили себе, як мошейники.” (Одеська громада)
- “Маленька громада, тут взагалі мало роботи.” (Южненська громада)
- “Якщо людям запропонувати зарплату 15-20 тисяч, то люди підуть. Але в громаді роботи мало...” (Чорноморська громада)

5. Попередній досвід роботи

*У цьому розділі враховані відповіді тих респондентів, які втратили роботу, але бажають її знайти.

Учасники дослідження до повномасштабного вторгнення працювали в таких професійних сферах (див. Таблиця 6):

- 8% (3 особи) на державній службі;
- 5% (2 особи) у сфері послуг;
- 5% (2 особи) на виробництві;
- 5% (2 особи) на будівництві;
- 3% (1 особа) у сфері торгівлі;
- 3% (1 особа) у сфері освіти;
- 3% (1 особа) в громадському секторі.

*респонденти могли обрати декілька варіантів відповіді.

Ті, хто відповіли “інше” - 11% (4 особи), уточнили, що мають досвід роботи в сфері юридичних консультацій, працювали на державній службі рятувальником або на комунальному підприємстві, одна з респонденток була власницею кафе.

Таблиця 6: Попередній досвід роботи

16. У якій сфері ви працювали до повномасштабного вторгнення?	Одеська громада	Фонтанська громада	Таїровська громада	Южненська громада	Чорноморська громада	Авангардська громада	Овідіопольська громада	Загалом
Сфера послуг	0%	0%	0%	0%	25%	50%	0%	5%
Виробництво	11%	0%	0%	0%	25%	0%	0%	5%
Торгівля	11%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	3%
Будівництво	0%	0%	22%	0%	0%	0%	0%	5%
Ремонт	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Медицина	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Освіта	0%	0%	11%	0%	0%	0%	0%	3%
Державна служба	0%	0%	11%	22%	0%	0%	0%	8%
Громадський сектор	0%	0%	11%	0%	0%	0%	0%	3%
Сільське господарство	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Інше	22%	0%	11%	0%	25%	0%	0%	11%

(Див. більше у додатку: Аналітика для дослідження потреб ELIS Одеса , Таблиця 6)

21% (8 осіб) опитаних працювали на посаді фахівця-спеціаліста та 8% (3 особи) були робітниками до повномасштабного вторгнення. 5% (2 особи) були керівником/директором та 3% (1 особа) менеджером середньої ланки (див. Таблиця 7).

*респонденти могли обрати декілька варіантів відповідей

Таблиця 7: Попередня зайнята посада

17. Яку посаду ви займали до повномасштабного вторгнення?	Одеська громада	Фонтанська громада	Таїровська громада	Южненська громада	Чорноморська громада	Авангардська громада	Овідіопольська громада	Загалом
---	-----------------	--------------------	--------------------	-------------------	----------------------	----------------------	------------------------	---------

Робітник	11%	0%	11%	0%	25%	0%	0%	8%
Фахівець-спеціаліст	33%	0%	33%	11%	0%	50%	0%	21%
Менеджер середньої ланки	0%	0%	11%	0%	0%	0%	0%	3%
Менеджер вищої ланки	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Керівник (директор)	0%	0%	0%	11%	25%	0%	0%	5%

(Див. більше у додатку: Аналітика для дослідження потреб ELIS Одеса , Таблиця 7)

Висновки

Більшість опитаних жителів Одеської області є безробітними (26 особи), менша частка опитаних змогла знайти повну або часткову зайнятість (12 осіб).

У середньому в учасників дослідження пошуки роботи зайняли від 1 місяця до року часу. Найвищий показник задоволеності знайденою роботою у Фонтанській громаді та “скоріше задоволені” у Южненській громаді. Найнижчий рівень задоволеності місцем праці в Одеській області та “скоріше незадоволені” в Таїровській і Чорноморській. Найпоширеніша причина незадоволеності роботою полягає в низькій оплаті праці.

При пошуці роботи респонденти найгостріше відчували такі бар’єри, як невідповідний рівень заробітної плати та невідповідні фізичним можливостям умови роботи. Проте значна частка респондентів, яким вдалося працевлаштуватися стверджують, що бар’єрів як таких не було.

Не підтвердили значимості припущення щодо ймовірних перешкод при працевлаштуванні:

- Не міг знайти роботу з частковою зайнятістю
- Відчував мовний/культурний бар’єр
- Висока місцева конкуренція
- Мав проблеми з офіційним оформленням на роботу
- Не мав відповідної освіти, яку потребує робота
- Страх процесу мобілізації
- Роботодавці відмовляються приймати на роботу ВПО (через ризик часткої зміни місця проживання).

На питання “Якою мірою ваш дохід покриває ваші базові потреби? (оренда житла/харчування/проїзд/тощо)” більшість респондентів обрали варіанти відповіді “меншою мірою покриває” та “зовсім не покриває”.

Серед тих, хто відповіли, що наразі не мають роботи, лише половина бажає працевлаштуватись. Найбільше бажання знайти роботу висловили жителі Таїровської області. Найнижча мотивація в опитаних у Южненській громаді.

Найбільш популярні причини небажання шукати роботу наступні:

- *Я не маю фізичної можливості працювати*
- *Я не маю достатньо вільного часу, аби працювати*
- *Я отримую пенсію/соціальні виплати*

Найбільш вагомими перешкодами під час пошуку роботи це:

- *Умови роботи не відповідають моїм фізичним можливостям*
- *Не знаю, де шукати роботу*
- *Маю проблеми з офіційним оформленням на роботу*
- *Не маю з ким залишити неповнолітніх дітей*
- *Опікуюся інвалідом/важкохворим і не маю з ким його залишити*

Ті, хто обрали варіант відповіді “Інше”, зазначили, що: *“Роботодавці звільняють без пояснення причин. Поводять себе, як “мошейники”. Можливо, через мій вік (64 роки)”*; *“В громаді взагалі мало вакансій”*; *“Роботодавці вимагають місцеву прописку”*; *“Хотілось би повернутись додому”*.

Не підтвердили значимості припущення щодо ймовірних бар’єрів працевлаштування:

- *Не можу знайти роботу з частковою зайнятістю*
- *Рівень заробітної плати не відповідає моїм потребам*
- *Відчуваю мовний/культурний бар’єр*
- *Висока місцева конкуренція*
- *Не маю відповідного досвіду, який потребує робота*
- *Не маю відповідної освіти, яку потребує робота*

Соціальні виплати та пенсія є основним джерелом доходу в безробітних респондентів Одеської області.

Середній місячний дохід усіх членів родини/ДГ (з якими проживає респондент) становить - 10 331 грн. Суми відповідей коливалися від 2 000 грн до 23 000 грн. Оскільки середня кількість членів домогосподарства, з якими проживає респондент складається з 3-ох осіб, то можна припустити, що на 1 члена родини/ДГ припадає сума в розмірі близько 3 500 грн на місяць.

Найвищий показник обізнаності щодо державних програм підтримки у жителів Таїровської громади, також серед опитаних в Южненській громаді та в Одеській області знають про допомогу з питань працевлаштування.

Серед тих, хто знає про державні програми підтримки, участь в них беруть рівно половина респондентів. А більшість тих, хто відповіли, що не знають про державні програми підтримки при працевлаштуванні, хотіли б дізнатися про них більше.

Від “Карітасу України” учасники дослідження найбільше очікують допомогу з пошуком роботи/працевлаштуванням та консультаційні послуги.

Лише 1 особа в Южненській громаді серед усіх опитаних готова працювати за умови отримання мінімальної заробітної плати. Проте більшість опитаних, які бажають знайти роботу відповіли, що готові працювати в соціальних/комунальних службах.

Бажаний розмір доходу, який міг би задовольнити респондентів станом на зараз – це в середньому близько 17 000 грн на місяць. Відповіді коливалися від 7 000 грн до 35 000 грн.

Учасники дослідження до повномасштабного вторгнення працювали здебільшого на державній службі, у сфері послуг, на виробництві та на будівництві. Більшість опитаних працювали на посаді фахівця-спеціаліста та звичайного робітника.

Згідно з отриманими результатами дослідження, рекомендовано підвищити рівень виплат в активності проекту “гроші за роботу”. Розглянути впровадження інформаційно-консультативних послуг щодо сфери працевлаштування в Одеській області. Наприклад, поширення інформації щодо актуальних вакансій в громаді, підвищення обізнаності щодо державних або інших ініціатив з підтримки при працевлаштуванні, проведення юридичних консультацій щодо оформлення на роботу.

Також є потреба в нагляді за дітьми або неповносправними людьми, яких нема з ким залишити, поки бенефіціар буде залучений на роботі. Тож, варто розглянути можливі шляхи допомоги, які вирішать цю проблему.

Особливої підтримки при пошуці роботи і фактичному працевлаштуванні потребують категорії людей віком 45-65 років, оскільки респонденти двічі зазначили, що їхній вік може бути негативним фактором для роботодавця при найманні працівників. При залучені до активності “гроші за роботу” вразливих верств населення, які мають проблеми зі здоров’ям, варто приділити особливу увагу, чи умови праці відповідають фізичним можливостям бенефіціарів, оскільки саме цю перешкоду часто відчували учасники дослідження.